

5. Остапчук О. Професійний саморозвиток і самопроектування в системі педагогічної освіти. *Шлях освіти*. 2007. № 4. С. 13–18.

Тетяна Газука,
кандидат педагогічних наук, доцент
Національного університету «Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка
(м. Чернігів, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ІМІТАЦІЙНО-МОДЕЛЮВАЛЬНИХ СИТУАЦІЙ У НАВЧАННІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПОСЛУГ ХАРЧУВАННЯ

Професійний рівень майбутнього фахівця вже давно не обмежується лише наявним обсягом знань, а визначається критичним мисленням, умінням швидко адаптуватися до мінливих умов праці та спроможністю розв'язувати виробничі завдання різної складності. Формуванню професійно важливих якостей майбутнього педагога значною мірою сприяє набуття особистістю досвіду майбутньої професійної діяльності.

Вирішенню означених проблем сприяє технологізація навчальної діяльності підготовки майбутнього педагога професійного навчання, що характерно для сучасного стану розвитку педагогічної науки і практики. В арсеналі педагогічних розробок нараховується ціла низка педагогічних технологій, які класифікуються за різними ознаками, що визначають їх зміст та спрямування [3].

Ми дотримуємося думки про те, що важливим фактором формування професійної компетентності майбутнього педагога професійного навчання є створення освітнього середовища в його фаховій підготовці, яке дасть можливість занурити студентів у штучно змодельоване середовище його майбутньої професійної діяльності. Із цією метою особливу увагу ми відводимо навчальним імітаційно-моделювальним ситуаціям, за яких учасники ігрового моделювання в умовах часткової визначеності вирішують проблемні ситуації. Технологія створення імітаційно-моделювальних ситуацій не діє сама по собі, адже в процесі її реалізації задіяні методи та прийоми

інших прогресивних технологій навчання (особистісно орієнтованих, проблемного навчання, творчих проєктів, задачних тощо) [4].

Крім того, змістове наповнення предмета з організації послуг харчування має широкі можливості застосування імітаційно-моделювальних ситуацій, що можуть максимально наблизити студентів до умов професійної діяльності і при цьому підвищити їхню навчальну мотивацію.

Такі імітаційно-моделювальні ситуації ефективні в набутті спеціальних знань та практичних навичок з визначення складу функцій та виробничо-торгівельної структури закладів ресторанного господарства, визначення потреб підприємства в сировині та предметах матеріально-технічного забезпечення, в розробленні виробничої програми підприємств, графіків праці робітників виробництва та обслуговуючого підрозділу закладів ресторанного господарства, виявлення резервів підвищення ефективності використання робочого часу, уміння бути підприємливими, ініціативними при вирішенні різнопланових питань з організації послуг харчування в закладах ресторанного господарства.

Використання імітаційно-моделювальних виробничих ситуацій у навчальному процесі передбачає занурення студентів у виробничу ситуацію, вирішення ними конкретних проблем та пошуку рішень, застосування способів професійної діяльності, уміння вносити корективи у наявні оргструктури. Крім того, метод імітаційного ігрового моделювання дозволяє сформувати конкретні практичні вміння, розвиває психологічну готовність до їх реалізації у професійній діяльності, розвиває важливі особистісні навички (ініціативності, комунікативності, емпатії, толерантності, прийняття автономних рішень, співробітництва, відповідальності тощо).

При моделюванні імітаційних ситуацій з «Організації послуг харчування» важливо враховувати етапи їх проведення.

На підготовчому етапі: необхідно спланувати відповідність імітаційно-моделювальних виробничих ситуацій до теми навчального заняття, визначити мету, сформулювати ситуаційне завдання (наприклад: Ви менеджер

кейтерінгової компанії. Надійшло замовлення на організацію мініланчу для працівників бізнес-офісу на 40 осіб. Необхідно укласти договір надання послуг харчування. Скласти меню мініланчів на тиждень. Дібрати посуд для транспортування та реалізації продукції) або сформулювати складнішу проблемну ситуацію.

Другий етап (розв'язання ситуації чи проблеми) забезпечує діяльнису активність студентів, входження у роль, призначення помічників, пошук необхідної інформації вибір оптимальних варіантів розв'язання наявної ситуації – проблеми. На цьому етапі діяльність студентів характеризується певною емоційністю, креативністю та критичним мисленням.

Третій етап (оформлення результатів) передбачає представлення оформлених завдань, підбиття підсумків, оцінювання й аналіз студентами своєї діяльності, встановлення викладачем виявлених помилок і з'ясування шляхів удосконалення ігрової взаємодії студентів для подальшого використання апробованої методики.

Отже, як показує практика, виконання студентами такого роду завдань підвищує цікавість до навчальної дисципліни, розвиває їхні творчі здібності, а також навички самостійної роботи.

Таким чином, використання технології імітаційно-моделювальних ситуацій у фаховій підготовці майбутнього педагога професійного навчання сприятиме набуттю ним досвіду професійно-педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Іваненко Л. М. Імітаційні ігри – ракурси й перспективи. *Вісник НАН України*. 2007. № 5. С. 58–67.
2. Пахомова О. В. Педагогічні технології у системі професійної підготовки студентів педагогічних ВНЗ. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 05. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Вип. 72. Т. 2. С. 100–103.
3. Педагогічні технології в підготовці вчителів: навч. посіб. / кол. авторів; за ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків: ХНПУ, 2018. 457 с.

4. Шапран Ю. П., Драниця П. Ю. Використання ігрового імітаційного моделювання при формуванні професійної компетентності інженерів у галузі охорони праці. *PROFESSIONAL EDUCATION: methodology, theory and technologies*. 2017. № 5/1. С. 213–224.

Леся Кравченко,
кандидат педагогічних наук, доцент
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основним напрямом діяльності закладу вищої педагогічної освіти є надання освітніх послуг.

Сьогодні в навчальних закладах гостро стоїть питання якості знань, які одержують здобувачі освіти. Неможливо забезпечити підготовку компетентних випускників без кваліфікованих кадрів. Якість освіти і, як наслідок, отримання конкурентоспроможного фахівця на ринку праці в першу чергу залежать від якості роботи викладача.

Якість діяльності педагогів, підвищення їхнього професіоналізму і педагогічної майстерності стають одним з найважливіших напрямів модернізації системи вищої освіти в Україні. Підвищити якість освіти можна тільки в тому випадку, якщо педагогічний колектив володіє високими професійно-педагогічними компетенціями. Це означає, що повинна бути створена система підвищення кваліфікації, при якій кожен педагог володів би сучасними знаннями, досвідом, інформацією і міг би застосовувати їх у своїй роботі.

Показники та критерії оцінювання вищих навчальних закладів передбачають наявність певного відсотка педагогічних працівників, які мають наукові ступені та (або) вчені звання. Учений ступінь і вчене звання беруться до уваги, але викладачу необхідно підтримувати та множити професійний статус шляхом підвищення кваліфікації.